C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-340/25 Judecătoria Soroca, sediul Central
Judecător Ghenadie Mîțu

D E C I Z I E
În numele Legii

12 iunie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată: Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 februarie 2025, privind admiterea plângerii condamnatului **Ciobanu Valentin** înaintată împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

La 03.01.2025 în Judecătoria Soroca sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Ciobanu Valentin, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 februarie 2025, s-a admis plângerea condamnatului Ciobanu Valentin ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform

jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Ciobanu Valentin ***** a fost deţinut în Penitenciarul nr.6-Soroca în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în total 248 zile, în perioada 07.06.2024-10.02.2025.

În condiţiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive de 13(treisprezece) ani închisoare, stabilit lui Ciobanu Valentin ***** prin sentinţa Judecătoriei Soroca din 31.01.2022, menţinută prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 11.05.2022, s-a redus cu 24 (douăzeci şi patru) zile, pentru perioada de 240 zile, în care s-a deţinut în Penitenciarul nr.6-Soroca, cu calcularea o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În privinţa perioadei rămase de 8 (opt) zile, calculate în condiţiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473/4 alin. (3) CPP, să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

Nefiind de acord cu soluția instanței, directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel, în termen a contestat încheierea sus-menționată cu recurs și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 14.02.2025, în partea reducerii pedepsei cu 24 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 6-Soroca.

În susținerea cererii de recurs, a invocat următoarele argumente:

- Consideră că la examinarea pretenţiilor invocate de Ciobanu Valentin, judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut Ciobanu Valentin.

- Prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Ciobanu Valentin pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante.

- Potrivit raportului în care se descriu condiţiile de detenţie în instituţia penitenciară în care este deţinut Ciobanu Valentin, au fost prezentate datele cu privire la spaţiul de deţinere acordat acestuia, din care rezultă că norma de spaţiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate, iar instanţa contrar datelor

indicate, s-a fondat pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse. Rapoartele (CPT) în urma vizitei din anul 2018 sînt deja învechite şi nu corespund realităţii, dat fiind faptul că s-au efectuat schimbări (reparaţii curente pentru îmbunătăţirea condiţiilor).

- Prin Ordinul MJ nr.150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenţie create în cadrul acestora şi a capacităţii de deţinere pentru fiecare instituţie -Capacitatea totală a Penitenciarului nr.6-Soroca constituie 753 locuri, cu respectarea normei de spaţiu minim de 4 m2 pentru un deţinut (la moment fiind 623 condamnaţi).

- La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perbada de la deşteptare până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţi alitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenţie.

- Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Ciobanu Valentin cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă.

- La aprecierea condiţiilor de detenţie corespunzător plângerii lui Ciobanu Valentin, judecătorul de instrucţie s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu respectării drepturilor omului.

- În aşa fel, judecătorul de instrucţie nu a luat în considerare argumentele prezentate de instituţia penitenciară cu privire la evaluarea condiţiilor de detenţie în care este deţinut Ciobanu Valentin, fapt din care a interpretat eronat clasificându-le grave, pentru care a dispus aplicarea calculului a 1 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie pentru perioada de 240 zile aflat în Penitenciarul nr. 6-Soroca se reduce pedeapsa cu 24 zile.

- În această ordine de idei, conclude faptul că pe perioada detenţiei, condamnatul Ciobanu Valentin nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale

respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

- Reieşind din probele anexate, se constată că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Ciobanu Valentin, sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO.

- Astfel, condamnatului în Penitenciarul nr. 6-Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală, în temeiul argumentelor prezentate supra, consideră plângerea condamnatului Ciobanu Valentin ca fiind neîntemeiată referitoare la condiţiile de detenţie, deoarece acestea corespund standardelor în vigoare.

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Cercetând materialele cauzei deduse judecății, verificând încheierea contestată prin prisma motivelor de recurs invocate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 448 Cod procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs*.

În temeiul prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod procedură penală, *Judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.*

În motivarea soluției adoptate, Colegiul reține următoarele circumstanțe:

Prin sentinţa Judecătoriei Soroca din 31.01.2022 Ciobanu Valentin ***** a fost condamnat în baza art.151 alin.(4) din Codul penal la 13 (treisprezece) ani închisoare.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 11.05.2022, în baza art.385 alin.(5) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ciobanu Valentin *****, i-a fost redus cu 222 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 20.02.2023, în condiţiile art.4734 alin.(4) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ciobanu Valentin *****, i-a fost redus cu 93 zile, pentru deţinerea în Penitenciarul nr.11-Bălţi şi în Penitenciarul nr.6-Soroca (în perioada

18.07.2022-15.02.2023) în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 05.12.2023, în condiţiile art.4734 alin.(4) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ciobanu Valentin *****, i-a fost redus cu 29 zile, pentru deţinerea în Penitenciarul nr.6-Soroca (în perioada 15.02.2023-29.11.2023) în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 13.06.2024, în condiţiile art.4734 alin.(4) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ciobanu Valentin *****, i-a fost redus cu 19 zile, pentru deţinerea în Penitenciarul nr.6-Soroca (în perioada 29.11.2023-07.06.2024) în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Începutul termenului-11.10.2021, sfârsitul termenului-21.06.2033

În prezent condamnatul Ciobanu Valentin ***** este deţinut în Penitenciarul nr.6-Soroca.

Potrivit materialelor cauzei, Ciobanu Valentin ***** s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6-Soroca în perioada 07.06.2024-10.02.2025 (data emiterii raportului).

Cu referire la încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14.02.2025, Colegiul penal stabilește că judecătorul de instrucție corect a admis plângerea condamnatului Ciobanu Valentin împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de fond, privind constatarea faptului că Ciobanu Valentin a fost deţinut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în Penitenciarul nr. 6-Soroca în perioada 07.06.2024-10.02.2025, în calitate de condamnat.

Afiliindu-se celor constatate de judecătorul de instrucție, Colegiul penal consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 6-Soroca, în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art. 3 din Convenție.

Conform art. 3 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, *nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.*

Conform art. 473[2] alin. (1) Cod de Procedură Penală, *plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă.*

Conform prevederilor art. 473[2] alin. (3) CPP, *condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.*

Conform prevederilor art. 473[4] alin. (4) CPP*, În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.*

Examinând actul judecătoresc de soluționare a plângerii condamnatului în raport cu materialul probator administrat pe caz, Colegiul penal reține că judecătorul de instrucție a cercetat cauza sub toate aspectele, obiectiv și complet, iar încheierea recurată este pasibilă menținerii fără modificări.

În acest sens, apreciind argumentele plângerii cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art. 3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit că pe parcursul perioadei vizate 07.06.2024-10.02.2025 s-a deținut în condiții de supraaglomerare, nefiind respectată norma spațiului locativ per persoană, confirmându-se și celelalte alegații ale condamnatului referitor la condițiile sanitare şi igienice, sistemul de canalizaţie şi aerisire, alimentaţia, accesul la apă potabilă ș.a., ceea ce evident determină încălcarea drepturilor sale garantate de art.3 CEDO.

Aceeași apreciere pozitivă se atribuie și față de cuantumul reducerii stabilit de prima instanță în baza art. 473/4 alin. (4) CPP, pentru perioada de detenție a lui 07.06.2024-10.02.2025 în penitenciarul vizat în plângere. Instanța de judecată just a evaluat nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar

prevederilor art. 3 din Convenție și a stabilit în acest sens calculând o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie pentru perioada de 240 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 6-Soroca, fiind redus termenul pedepsei cu 24 zile.

Recurentul mai pretinde că Ciobanu Valentin nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant, fiind asigurat cu minimul de întreținere.

Argumentul recurentului, Colegiul penal îl apreciază ca nefondat, în acest sens menționând prevederile pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit căruia, *fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m², care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții*.

În acest aspect, Colegiul penal consideră oportun de a se referi și la practica CEDO expusă în cauzele *Kantyrev împotriva Rusiei*, *Kadikis împotriva Letoniei* și *Melnik împotriva Ucrainei*, unde Curtea a reiterat, că atunci când suprapopularea dintr-o închisoare atinge un anumit nivel, acest element este suficient, în sine, pentru a concluziona încălcarea art.3 din Convenție. În general, este vorba despre cazurile în care spațiul personal acordat unui reclamant este mai mic de 3 m².

Colegiul penal reține criticile invocate de către judecătorul de instrucție asupra raportului administrației instituțiilor penitenciare, precum că Ciobanu Valentin s-a aflat în instituțiile penitenciare în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, Colegiul va face trimitere la cele indicate în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, unde membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m² de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Conform raportului privind vizita preventivă în Penitenciarul nr.6 Soroca, a Avocatului Poporului (Ombudsmanul), din 10.10.2019, şi raportul Consiliului pentru prevenirea torturii (CPT), din 05-11 iunie 2018, privind vizita de monitorizare la Penitenciarul nr.6, cu referire la condiţiile de detenţie, s-au reţinut

condiţii precare de detenţie, şi anume suprapopularea penitenciarului, condiţii inumane și degradante, lipsind accesul la lumina zilei în marea majoritate a celulelor.

Respectiv, Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat Ciobanu Valentin pe parcursul detenției sale în perioada nominalizată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată, fără a se indica încălcări la emiterea soluției, ceea ce nu poate servi temei pentru modificarea soluției just adoptate de judecătorul de instrucție.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv, urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Țîmbaliuc Viorel declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 februarie 2025, privind admiterea plângerii condamnatului **Ciobanu Valentin** înaintată împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov